opusdei.org

En record de Mons. Àlvar del Portillo

Acabava de tornar d'un viatge a Terra Santa. Mons. Àlvar del Portillo, primer successor de sant Josepmaria al capdavant de l'Opus Dei, traspassava a Roma el 23 de març de 1994. Com a record de la seva marxa al cel incloem 2 clips de vídeo amb imatges de la darrera Eucaristia i de la visita que va fer Joan Pau II a la seva vetlla.

25/03/2006

Text de presentació de "**Recuerdo de Álvaro del Portillo**", escrit per Salvador Bernal i editat per Rialp.

En la matinada del 23 de març de 1994 traspassava a Roma Mons. Àlvar del Portillo, Bisbe Prelat de l'Opus Dei. Vaig conèixer la notícia a Madrid uns minuts després de les nou del matí. Quan em vaig voler adonar, estava escrivint un article que hauria de lliurar a un diari de Madrid abans de les cinc de la tarda. Enmig de la urgència, afloraven en mi les mateixes sensacions que vaig tenir el 26 de juny de 1975, quan va morir Mons. Josepmaria Escrivà. Fins i tot, escrivia paraules semblants, com vaig comprovar en trobar el comentari periodístic que havia publicat gairebé vint anys enrere amb el títol *Convertir les llàgrimes en oració*.

Havia passat moltes hores al seu costat, des del 1976 fins a molt poc

abans de la defunció: juntament amb altres persones, el vaig acompanyar bastants estius, en temps de treball i descans, lluny de les seves activitats ordinàries a Roma; i vaig acudir amb relativa freqüència a la Ciutat Eterna, per ocupar-me de tasques encomanades pel prelat de l'Opus Dei. Vaig sentir molt aviat la necessitat de donar a conèixer la figura afable i robusta d'Àlvar del Portillo, que havia desitjat amagar-se, fins a desaparèixer rere del fundador de l'Opus Dei, de qui va ser "fidelíssim fill i successor", segons diu l'oració per a la seva devoció privada.

L'octubre de 1976, van veure la llum els meus Apunts sobre la vida del Fundador de l'Opus Dei, que van arribar a tenir una àmplia difusió. Per això, en presentar ara un llibre sobre Mons. Àlvar del Portillo, desitjo advertir els lectors que intento descriure la seva personalitat a

partir dels meus records i vivències, sense perjudici lògicament d'esmentar altres fets i dades objectives. La meva informació s'agrupa entorn de moments decisius en la biografia de Mons. Àlvar del Portillo, inspirada i recolzada en seqüències de les quals sóc testimoni presencial.

Un altre advertiment em sembla obligat: aquestes pàgines pressuposen un cert coneixement de la història de l'Opus Dei i del seu fundador. Només incloc els detalls imprescindibles per situar el meu relat o enquadrar-ne les impressions. Quan és possible o necessari, el record personal es completa amb testimoniatges qualificats, amb alguns llibres i documents públics o, en fi, amb les notícies autobiogràfiques que sorgeixen -molt de tard en tard, just és reconèixer-ho- en els escrits de Mons. Àlvar del Portillo. Si es referia a si mateix era

per pur sentit de l'humor o perquè, sense assenyalar la seva presència, li hauria resultat més difícil exposar amb precisió fidel un tret concret del fundador. I, certament, la virtut humana i cristiana de la fidelitat -natural i heroica alhora- compendia la vida d'Àlvar del Portillo.

A més, he procurat tenir present una idea que vaig aprendre d'ell l'agost de 1976, a propòsit dels treballs històrics que li ocupaven per aquella època: desitjava reflectir com Mons. Josepmaria Escrivà va viure in crescendo les virtuts teologals i morals al llarg de les diverses etapes del seu caminar terrenal. Per a assolir-lo, considerava molt important relatar successos vius; però, també, evitar el perill -sobretot per als qui van arribar a l'Opus Dei més recentment, o no havien conegut físicament el fundador- de quedar-se en coses anecdòtiques, sense calar la

profunda santedat de la seva resposta cristiana.

Aquesta cautela resulta indispensable en escriure sobre Àlvar del Portillo: perquè la seva existència va estar presidida per aquest carisma de normalitat característic de les persones humils, que arriben als cims de la perfecció sense fer res rar ni cridaner. Una nit del 1985, vaig anotar a Solavieya (Astúries): "un dia més, molt normal en tot, amb aquest to serè -ple d'oració i de treball- que es viu sempre al costat de Mons. Àlvar". I és que encarnava tan exemplarment l'espiritualitat laica de l'Opus Dei que, al seu costat, semblava cobrar vida un text de sant Josepmaria Escrivà sobre la Mare de Déu, en "És Crist que passa", 148: "Maria santifica el més menut, el que molts consideren erròniament com a intranscendent i sense valor: el treball de cada dia, els detalls

d'atenció cap a les persones estimades, les converses i les visites amb motiu de parentiu o d'amistat. Beneïda normalitat, que pot estar plena de tant amor de Déu!"

En evocar escenes protagonitzades per Mons. Àlvar es fonen en la meva memòria idees antitètiques: natural sobrenaturalitat, heroisme en el quotidià, extraordinària normalitat. Penso sincerament que la seva correspondència a la gràcia de Déu convertia en santes -divines- les circumstàncies comunes i corrents de cada dia. Transformava realment -em serveixo de paraules del fundador de l'Opus Dei- en hendecasíl·lab, en vers heroic, la prosa de la jornada. Vibrava amb accents d'eternitat en l'existència ordinària, en les coses més petites. I, en tot, amb una profunda humilitat, que desbordava mansuetud i oblit de si mateix. Es reproduïa una vegada més la paradoxa dels homes de Déu,

que tracten d'ocultar-se, perquè només Jesús es llueixi -en frase també de sant Josepmaria Escrivà-, i les ànimes descobreixen el camí diví de la seva clamorosa humilitat.

Ha passat ja temps des de la seva mort. Entre els qui el van conèixer, la coincidència és unànime: Àlvar del Portillo va ser fonamentalment fidel, un home bo, ple d'afecte. Ho va sintetitzar el comentari espontani de Mons. Stanislaw Dziwisz, secretari del papa Joan Pau II, quan va rebre les primeres estampes per a la devoció privada de Mons. Àlvar, impreses en polonès: "-Quin bé era el Prelat!"

Sempre recordaré la pau i l'assossec que vivia i infonia, mostra evident de la seva unió amb Déu. Però, en observar ja en la maduresa de la seva vida aquesta bondat i equitativa equanimitat -la seva serenitat enlluernadora-, m'atreveixo a

sospitar que, més que fruit del temperament, van ser conseqüència de la lluita ascètica, de la victòria de la voluntat i de l'enteniment, dòcils a la gràcia divina, sobre els trets d'un caràcter enèrgic. He procurat fer-ho veure al llarg d'aquestes pàgines: Mons. Àlvar va ser un fidelíssim home de pau -àdhuc enmig de les més greus dificultats-, amb una personalitat afable i ferma, lleial i pacient, exigent i robusta, plena de valentia i audàcia, d'exigència amb ell mateix i comprensió cap als altres. Aquests trets van configurar la imatge amable d'un pastor exemplar en el servei a l'Església.

pdf | document generat automàticament des de https://dev.opusdei.org/ca/article/en-record-de-mons-alvaro-del-portillo/ (07/08/2025)